

Zasady postępowania w przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w sytuacji ubiegania się producenta o płatności

1) Płatności obszarowe

W sytuacji, gdy rolnik nie jest w stanie spełnić kryteriów kwalifikowalności lub innych obowiązków w wyniku działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zachowuje on prawo do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w odniesieniu do obszaru lub zwierząt, które były kwalifikowalne do tych płatności w chwili wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

W przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności lub liczbę zwierząt kwalifikujących się do płatności związanych do zwierząt lub gdy rolnik nie mógł wypełnić swoich zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności lub gdy rolnik nie mógł złożyć wniosku lub zmiany do wniosku w terminie, rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie **15 dni roboczych** od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód/dy potwierdzający/e wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej.

W przypadku, gdy rolnik ubiegający się o płatności bezpośrednie z powodu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie może wykonać obowiązków wynikających z określonych norm i wymogów wzajemnej zgodności, na które ma wpływ siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności, nie podlega karom administracyjnym z tytułu nieprzestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności, o których mowa w art. 91 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013. Siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności muszą mieć bezpośredni związek z niespełnieniem przez rolnika danego wymogu lub normy.

Jeżeli rolnik dokonał powiadomienia w ww. terminie i dostarczył do dnia wydania decyzji dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, kierownik biura powiatowego ARiMR w toku prowadzonego indywidualnego postępowania administracyjnego ustala czy przedstawione przez stronę (wnioskodawcę) dowody potwierdzają wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności oraz ustala czy grunt/zwierzę/uprawa w dniu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności spełniały warunki/wymogi przyznania danej płatności obszarowej oraz czy dana kategoria siły wyższej stanowi przyczynę nie spełnienia warunku kwalifikowalności lub wymogu lub niezgodności w przypadku nie spełnienia wymogów lub norm wzajemnej zgodności.

Jeżeli rolnik do dnia wydania decyzji dostarczył dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności i zostały one uznane przez Kierownika BP za stanowiące podstawę do uznania wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, rolnik zachowuje prawo do uzyskania płatności do gruntów rolnych lub zwierząt, których dotyczyło działanie siły wyższej lub nadzwyczajne okoliczności, pod warunkiem, że grunty te lub zwierzęta spełniały warunki kwalifikowalności w dniu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. W przypadku, gdy grunt/zwierzę nie spełniało warunków kwalifikowalności w dniu złożenia wniosku o płatność, nie kwalifikuje się do przyznania pomocy z tytułu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

W przypadku płatności związanych z produkcją do zwierząt za siłę wyższą lub okoliczność nadzwyczajną uznaje się jedynie padnięcie zwierzęcia (w okresie przetrzymywania) z powodu choroby epizootycznej lub zagryzienie zwierzęcia przez dzikie zwierzęta (z wyłączeniem sytuacji, gdy zwierzę jest wypasane na obszarze niezabezpieczonym, na którym spotykane są dzikie zwierzęta). W pozostałych przypadkach mają zastosowanie przepisy z tytułu okoliczności naturalnych.

Wystąpienie okoliczności naturalnych

Nie stosuje się kar administracyjnych dla płatności związanych do zwierząt w sytuacji, gdy zostanie stwierdzona różnica między liczbą zwierząt zgłoszonych a liczbą zwierząt zatwierdzonych w przypadkach, w których beneficjent nie jest w stanie spełnić kryteriów kwalifikowalności, zobowiązań lub innych obowiązków, w wyniku wystąpienia przyczyn naturalnych, które mogą mieć wpływ na trzodę lub stado, pod warunkiem, że powiadomił on właściwy organ na piśmie **w terminie 10 dni roboczych od dnia stwierdzenia spadku liczby zwierząt.**

<https://www.arimr.gov.pl/pomoc-unijna/platnosci-bezposrednie/platnosci-bezposrednie-w-roku-2020/platnosci-bezposrednie-w-roku-2020-informacje/sila-wyzsza.html>

2) płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna, płatność ekologiczna

Jeżeli w wyniku zaistnienia zdarzeń o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie zostały spełnione warunki do przyznania płatności w ramach danego pakietu/wariantu na powierzchni całej działki/ na kilku działkach/ lub na części działki, płatności do danej działki rolnej bądź działek rolnych nie przyznaje się i nie ustala się kwoty do zwrotu z tytułu zaniechania realizacji zobowiązania oraz kar administracyjnych.

W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności lub na wypełnienie przez rolnika zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów, **rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o wystąpieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia**, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są **w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód** potwierdzający wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

PRSK

https://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2020/WPRE/PRSK/11_03_2020/11_03_2020_7_PRSK_sila_wyzsza.pdf

RE

https://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2020/WPRE/RE/11_03_2020/11_03_2020_7_RE_sila_wyzsza.pdf

3) płatność dobrostanowa PROW 2014-2020

Jeżeli w wyniku zaistnienia zdarzeń o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie zostały spełnione warunki do przyznania płatności dobrostanowej w ramach danego pakietu/wariantu, płatności nie przyznaje się i nie nakłada się kar administracyjnych.

W przypadku płatności dobrostanowej, za przypadek siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności uznaje się **jedynie śmierć zwierzęcia z tytułu wystąpienia choroby epizootycznej lub zagryzienie zwierzęcia przez dzikie zwierzęta**. W pozostałych przypadkach zastosowanie mają przepisy dotyczące okoliczności naturalnych (śmierć zwierzęcia na skutek choroby lub śmierć zwierzęcia na skutek wypadku, za który beneficjent nie ponosi odpowiedzialności), pod warunkiem powiadomienia właściwego organu na piśmie w terminie **10 dni roboczych** od dnia stwierdzenia spadku liczby zwierząt, zgodnie z art. 32 rozporządzenia (UE) nr 640/2014

W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na wypełnienie przez rolnika zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów,

rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o wystąpieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód potwierdzający wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

https://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2020/WPRE/DZ/11_03_2020/10_03_2020_7_DZ_sila_wyzsza_z.pdf

4) Płatność ONW

W przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie **15 dni roboczych od dnia**, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód/dowody potwierdzający/potwierdzające wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej.

W przypadku, gdy rolnik ubiegający się o płatności ONW, nie może wykonać obowiązków wynikających z określonych norm i wymogów wzajemnej zgodności, nie będzie miał ustalonych obniżek płatności jeżeli w terminie **15 dni roboczych**, od dnia, w którym rolnik uzyska taką możliwość poinformuje kierownika biura powiatowego, o zaistnieniu takich okoliczności nadzwyczajnych i przedłoży dowody potwierdzające ich wystąpienie. Aby móc zastosować powyższe, siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności muszą mieć bezpośredni związek z niespełnieniem przez rolnika danego wymogu lub normy.

Jeżeli rolnik dokonał powiadomienia w ww. terminie i dostarczył do dnia wydania decyzji dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych, kierownik biura powiatowego ARiMR w toku prowadzonego indywidualnego postępowania administracyjnego ustala czy przedstawione przez stronę (wnioskodawcę) dowody potwierdzają wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej oraz ustala czy grunt w dniu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności spełniał warunki/wymogi przyznania płatności oraz czy dana kategoria siły wyższej stanowi przyczynę nie spełnienia warunku kwalifikowalności lub wymogu lub niezgodności w przypadku nie spełnienia wymogów lub norm wzajemnej zgodności.

Jeżeli w roku składania wniosku o przyznanie płatności ONW wystąpiła siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności i dowody zostały uznane przez Kierownika BP, płatność ONW w danym roku nie przysługuje i nie stosuje się kar administracyjnych z tytułu przedeklarowania powierzchni. Jeżeli płatność ONW została wypłacona i wystąpiła siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności za rok, za który przyznano płatność, nie ustala się kwot nienależnie pobranych (kwot do zwrotu).

W przypadku, gdy rolnik posiada aktywne 5-letnie zobowiązanie ONW, nie wymaga się zwrotu wsparcia otrzymanego w poprzednich latach, a zobowiązania lub płatności są kontynuowane w kolejnych latach zgodnie z ich pierwotnym okresem trwania.

<https://www.arimr.gov.pl/pomoc-unijna/prow-2014-2020/dzialanie-13-platnosci-dla-obszarow-z-ograniczeniami-naturalnymi-lub-innymi-szczegolnymi-ograniczeniami-tzw-platnosc-onw-podstawowe-informacje/platnosci-onw-2020/sila-wyzsza.html>

5) Pomoc na zalesienie

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) nr 640/2014 w odniesieniu do działania Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, **nie jest wymagany częściowy lub całkowity zwrot wsparcia w przypadku działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności**. W przypadku zobowiązań lub płatności wieloletnich, nie wymaga się zwrotu wsparcia otrzymanego w poprzednich latach, a zobowiązania lub płatności są kontynuowane w kolejnych latach zgodnie z ich pierwotnym okresem trwania.

Jeżeli stwierdzi się niezgodność w ramach zasady wzajemnej zgodności, a przyczyną jej wystąpienia jest działanie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, nie stosuje się kary administracyjnej, o której mowa w art. 91 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013, polegającej na zmniejszeniu kwoty płatności.

W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do pomocy w ramach działania Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów lub na wypełnienie przez rolnika zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów, **rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o wystąpieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód potwierdzający wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności**.

https://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2015/WPRE/14_03_2016/WZL/Sila_wyzsza_i_nadzwyczajne_okolicznosci.pdf

Obowiązek dostarczenia dowodów wystąpienia siły wyższej spoczywa na beneficjencie.